

Seria wykładów wygłoszonych na Górnym Śląsku w dniach 15.06-19.06.2014 r.

W marcu 2014 r. HKKNOS ustaliła nową strategię pod roboczym tytułem „Go East“ przewidującą rozwój współpracy w ramach podejmowanych na Śląsku inicjatyw powiązanych z badaniem historii lokalnej i regionalnej powiatu prudnickiego. W ramach tej strategii w dniach 15 do 19 czerwca 2014 w powiecie prudnickim miały miejsce wydarzenia, wykłady i prezentacje książek. W tym celu kompletny zarząd, a także liczni członkowie HKKNOS (prof. dr Ralph Wrobel, Andreas Smarzly, Rosemarie i Werner Matulla, dr Joachim Himanek, Renate i Herbert Schindler oraz Sebastian König z rodziną) udali się z Niemiec na Śląsk.

Już w niedzielę, 15.06.2014 r., dr Joachim Himanek wygłosił przed ok. 70. uczestnikami spotkania w Pogórze wykład pod tytułem „Od tablicy genealogicznej do badań nad historią miejscowości“ („Von der Ahnentafel zur Ortsgeschichtsforschung“). Wykład ten był jednym z serii wykładów, które dr Himanek wygłaszał w ubiegłych latach przed zgromadzonymi słuchaczami, a także lokalnymi i regionalnymi osobistościami na wsiach w północnej części powiatu.

Dzień później nad malowniczym stawem w gospodarstwie agroturystycznym Otto Patrzek w Pogórze odbył się grill, w którym uczestniczyli członkowie Komisji Historycznej (prof Wrobel, pan Smarzly, dr Himanek, pan Hellfeier, pani Pollak, itd.), soltys Pogorza Gabriela Neugebauer, przewodnicząca DFK w Pogórze pani Monika Hellfeier, ksiądz Manfred Slabon z Łącznika, przewodniczący Stowarzyszenia Odnowy Wsi Pogórze pan Marek Kasicz, soltys Radostyni pani Lidia Cziomer, przewodniczący Stowarzyszenia Odnowy Wsi Ligota Bialska pan Krzysztof Maćków i inni licznie przybyli goście. Przy pięknej pogodzie, smacznych stekach i w milej atmosferze do późnych godzin nocnych prowadzono interesujące rozmowy.

Pozostała część członków HKKNOS przybyłych z Niemiec (rodziny Matulla i Schindler) wraz ze skarbnikiem, panią Rosemarie Matulla na czele, była w tym czasie aktywna w Prudniku. W trakcie konsultacji z burmistrzem Prudnika, panem Franciszkiem Fejdychem, księdzem z kościoła św. Michała Archaniola - Stanisławem Bogaczewiczem oraz przedstawicielami muzeum w Prudniku i członkami Mniejszości Niemieckiej z Prudnika, rozmawiano o nowej koncepcji dotychczasowej izby tradycji w Northeim. W trakcie tych rozmów wyrażono wolę przeniesienia niektórych obiektów (np. płyty nagrobnej księdza Hübnera), elementów wystawienniczych i wcześniej przegranych na nośniki cyfrowe pism z Northeim do Prudnika.

Sebastian König, przebywający w tym czasie wraz z rodziną w Głogówku, wykorzystał czas na zdobycie informacji dotyczących obecnego stanu planowanej, jednak dotychczas nieprzeprowadzonej renowacji i ponownego ustawienia pomnika ofiar I Wojny Światowej w Raclawicach Śląskich. Prowadzone w związku z tym rozmowy z przedstawicielami na miejscu wypadły bardzo pozytywnie. Ustalono ponowne podjęcie tematu pomnika i realizację kwestii jego ustawienia. Szybkie podjęcie decyzji możliwe było dlatego, że potomkowie rodzin Fuchs i Bäcker z Raclawic Śląskich, do których zalicza się także Sebastian König, zgłosili chęć przejęcia kosztów renowacji pomnika. Gmina i pan König zawarli umowę, w której ustalono, że pomnik zostanie odrestaurowany przez kamieniarza Bartona z Głogówka. Jeśli prace będą przebiegać zgodnie z planem, możliwe będzie ponowne ustawienie pomnika w Raclawicach Śląskich jeszcze w 2014 r., czyli w roku jubileuszowym 100. rocznicy rozpoczęcia I Wojny Światowej.

We wtorek, 17 czerwca, w Głogówku, w restauracji „Oberza“ (kiedyś „Falle“) miało miejsce spotkanie członków HKKNOS przybyłych z Niemiec z członkami HKKNOS z Polski. W luźnej atmosferze członkowie z Polski (min. były wójt gminy Walce pan Miczka lub też dyrektor muzeum w Głogówku pan Devosges-Cuber) i Niemiec przeprowadzili liczne rozmowy. Wicewójt ten potwierdził wspólną przynależność członków HKKNOS po obu stronach granicy.

Następnego dnia, w środę 18 czerwca, w Błażejowicach pod Głogówkiem, miała miejsce prezentacja 8. tomu serii pism krajoznawczych HKKNOS pod tytułem „Błażejowice Dolne - Historia wsi na Górnym Śląsku“ („Blaschewitz - Geschichte eine oberschlesischen Dorfes“) autorstwa Andreea Smarzlego. Spotkanie organizowane wspólnie z Towarzystwem Społeczno-Kulturalnym Niemców na Śląsku Opolskim (TSKN) odbyło się w świetlicy byłej szkoły w

Błażejowicach Dolnych. Wśród dziewięćdziesięciu uczestników spotkania znalazły się takie osoby, jak starosta powiatu prudnickiego pan Radosław Roszkowski, wicestarosta pan Józef Skiba, burmistrz Głogówka Andrzej Kałamarz, liczni członkowie Rady Miejskiej w Głogówku, radna Rady Miejskiej i przewodnicząca mniejszości niemieckiej w Głogówku oraz członkini zarządu TSKN pani Róża Zgorzelska, były wójt gminy Walce pan Piotr Miczka, były ksiądz mniejszości oraz inicjator biblioteki Caritas w Opolu ksiądz Wolfgang Globisch, obecny proboszcz i przełożony klasztoru w Mochowie o. Józef Stępień, były (1965-1985) kierownik szkoły w Błażejowicach Dolnych pan Marian Pietrzak, a także sołtysi i przewodniczący miejscowych DFK oraz przewodniczący licznych stowarzyszeń i związków z sąsiednich miejscowości. Dwujęzycznie prowadzone spotkanie rozpoczęła radna Rady Miejskiej i była dyrektorka muzeum pani Barbara Grzegorzczak, która przejęła prowadzenie i tłumaczenie spotkania. Po przywitaniu zarządu i członków HKKNOS, zaszczytnych gości i licznie przybyłych uczestników spotkania w Błażejowicach Dolnych przez sołtysa wioski, panią Weronikę Bernardt oraz przewodniczącą DFK w Błażejowicach Dolnych Mariolę Nossol, prowadząca przedstawiła autora książki i opisała w skrócie jej treść. Następnie miały miejsce krótkie przedstawienia przygotowane przez dzieci ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Głogówku pod kierownictwem nauczyciela, pana Stanisława Młynarskiego. Dzieci przedstawiły krótkie wystąpienia teatralne, pieśni i wiersze w języku niemieckim, śląskim i polskim, które mocno ożywiły spotkanie. Po wystąpieniu dzieci miał miejsce wykład pierwszego przewodniczącego HKKNOS prof. dr Ralpha Wrobla, który przedstawił uczestnikom spotkania prawie 30-letnią historię HKKNOS, jej kierownictwo, sukcesy, osiągnięcia oraz przede wszystkim cele i zamierzenia, a także zachęcił do współpracy z komisją. Wykład opierał się na bardzo interesującej prezentacji PowerPoint przetłumaczonej na język polski przez panią Grzegorzczak, wzbudzając tym samym bardzo duże zainteresowanie uczestników. Ostatnim punktem spotkania było przedstawienie przez autora książki, Andreasa Smarzlego, struktury książki, którą wydano w wersji dwujęzycznej w wydawnictwie Senfkornverlag w Zgorzelcu. Wykład ten, prowadzony zamiennie w języku polskim i niemieckim, zaprezentował historię powstania książki, wykaz źródeł oraz liczne nowe odkrycia dokonane w związku z prowadzonymi badaniami. Słowa podziękowania autor skierował do wszystkich, którzy bezpośrednio lub pośrednio przyczynili się do powstania książki. Pan Smarzły podziękował wszystkim, którzy pomogli w organizacji tego przyjemnego wieczoru w Błażejowicach Dolnych, w szczególności zaś zespołowi organizacyjnemu DFK w Błażejowicach Dolnych, wokół pań Agnieszki Jenek, Marioli Nossol i Weroniki Bernardt.

Ostatniego dnia wizyty w Polsce, w czwartek 19 czerwca, prof. dr Ralph Wrobel przedstawił Komisję Historyczną 150-osobowemu gronu z okazji publikacji książki członka komisji, pana Roberta Hellfeier w Smolarni. Podobnie jak w Błażejowicach, również tutaj zainteresowanie pracami HKKNOS było bardzo duże, a przetłumaczony przez dr Himankę na język polski wykład był zrozumiały dla większej części obecnych również w języku niemieckim. W ramach wywiadów, które Daniel Podobiński, ze Stowarzyszenia Bory Niemodlińskie, przeprowadził z panem Robertem Hellfeier, autor zaprezentował wydaną w języku polskim książkę „300-lat Smolarni“. Jej publikacja była współfinansowana przez gminę Strzeleczyki oraz fundusze UE. Pan Hellfeier podziękował w tym miejscu obecnemu wójtowi panu Bronisławowi Kurpieli. Wśród licznych pomocników, którzy wspierali autora przy powstawaniu książki, autor uwypuklił przede wszystkim pomoc komisji HKKNOS, reprezentowanej przez zarząd i licznych członków przybyłych z Niemiec i Polski, aby móc uczestniczyć w tym wydarzeniu. W kwestiach powstania książki autor podkreślił, że dużą wartość położył na informacje uzyskane podczas licznych wywiadów przeprowadzonych ze starszymi mieszkańcami Smolarni i okolic w ciągu ostatnich sześciu lat. Znaczną część informacji dotyczących historii wioski znalazł na różnego rodzaju nośnikach danych i w licznych magazynach w Smolarni, których zbadanie umożliwili mu mieszkańcy wioski. Książka zawiera tym samym dużą ilość starszych zdjęć, map oraz kopie dokumentów, które dotychczas w zapomnieniu składowane były na poddaszach i w szopach czekając na ponowne odkrycie. Ostatnim punktem programu w tym dniu był wykład dr Joachima Himnka „Od tablicy genealogicznej do badań nad historią miejscowości“, który również został

wyłoszony dwujęzycznie. Na przykładzie badań przeprowadzonych nad historią przodków z Ligoty Bialskiej, dr Himanek nakreślił przebieg badań prowadzonych nad historią rodziny oraz badań nad historią miejscowości przodków. Przedstawił liczne możliwości dotyczące badań nad historią przodków i miejscowości dla początkujących badaczy, a także dla ich zaawansowanych w tej kwestii kolegów oraz podkreślił pomoc, możliwości i zalety współpracy badaczy z HKKNOS. Obie prezentacje książek śledziły lokalne i regionalne media (Nowa Trybuna Opolska, Tygodnik Prudnicki, Życie Głogówka, Tygodnik Krapkowicki, Nowiny Krapkowickie), które opublikowały bardzo pozytywne artykuły odnośnie książek i pracy komisji HKKNOS.

Reasumując można mówić o udanym tygodniu, który pozwolił na wzmocnienie poczucia więzi członków HKKNOS z Polski i Niemiec. Wizyta ta umożliwiła wzmocnienie dostępnych już kontaktów ze stowarzyszeniami, instytucjami, organizacjami oraz osobami odpowiedzialnymi za politykę i kulturę, a także pozwoliła na nawiązanie nowych kontaktów. Plany wspólnych projektów pozwalają na oczekiwanie pozytywnych perspektyw na przyszłość. Prawdziwy sukces wizyty zarządu na Śląsku potwierdza wstąpienie w struktury komisji HKKNOS pięciu nowych, dotychczas już bardzo aktywnych badaczy z Polski.

Obie książki zaprezentowane w Polsce, można zamówić u HKKNOS (e-mail: Andreas.Smarzly@hkknos lub telefonicznie: 0049 2630/958432 lub 0049 1522/8751003).

Andreas Smarzly